

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-401-01615
Den 29. september 2015

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg har i brev af 3. september 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 112 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra René Christensen på udvalgets vegne.

Spørgsmål nr. 112 (alm. del)

Ministeren bedes redegøre for, hvorfra kvælstofudledningen og fosforudledningen i det danske havmiljø stammer fordelt i pct. på landbrug, industri, byspildevand og andre kilder, og hvor stor en del af kvælstof- og fosforbelastningen i de danske farvande, der stammer fra eksterne kilder, som Danmark ikke har indflydelse på.

Svar

Spørgsmålet har været forelagt Naturstyrelsen, der har oplyst følgende, som jeg henholder mig til:

Landbruget regnes som den største diffuse kilde og står for ca. 70 % af den samlede kvælstofudledning. Punktkilder som renseanlæg, regnbetingede udløb og industri, udgør ca. 10-12 % fra land, mens bidraget fra andre kilder (især natur og skov) udgør ca. 18-20 %. Tilførslen af kvælstof og fosfor til vandmiljøet opgøres i forbindelse med NOVANA overvågningsprogrammet. Den totale kvælstofudledning fra Danmark til kystvandene udgør ca. 56.800 tons per år (gennemsnit for udledninger i årene 2008-2012), som opgjort i udkast til vandområdeplaner for 2. planperiode.

Danske farvande påvirkes af kvælstoftilførsler fra Danmark og fra andre lande. Ifølge DCE er der stor forskel på den rummelige fordeling af kvælstoftilførslerne, idet områder med mindre vandudveksling med de tilstødende farvande samt de kystnære områder tæt på kilderne vil være relativt mere påvirkede af danske tilførsler end mere åbne vandområder.

Således udgør den danske andel i de mere lukkede fjorde og kystnære områder op imod 100 %, mens der i de åbne dele af fx Øresund, Storebælt og den østlige del af Kattegat, som er områder med stor vandudveksling med Skagerrak og Østersøen, vil være en mindre påvirkning fra danske tilførsler – ned til 1 %.

Ser man på de indre danske farvande (inden for Skagen) under ét, fremgår det af rapporten fra "Opgørelse af eksporten/importen af danske og udenlandske N og P tilførsler til det marine miljø og atmosfæren, Aarhus Universitet, DCE, 2014", at den danske tilførsel af kvælstof til de indre danske farvande gennemsnitligt udgør

16 %. Tallet 16 % dækker de biotilgængelige dele af kvælstoffet, som er de former af kvælstof, der bidrager til algevækst. DCE fremfører, at det er mest relevant set fra et økologisk synspunkt, at anvende den biotilgængelige fraktion. Hvis der ses på den totale mængde af kvælstof i de samme farvande, er tallet 9 %.

For fosfor er bidraget fra åbent land (landbrugs- og baggrundsbidrag samt bidrag fra spredt bebyggelse) beregnet til ca. 2/3 af den samlede tilførsel, mens den sidste 1/3 kommer fra punktkilder som renseanlæg, regnbetingede udløb og industri.

Den danske tilførsel af fosfor til de indre danske farvande udgør ifølge DCE 4 % af den samlede tilførsel.

Eva Kjer Hansen

/

Mads Leth-Petersen